

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Bucolicorum P. virgilii Maronis luculentissima ac
familiaris vocabulorum explanatio**

Vergilius Maro, Publius

Dauentrie, 1503

Ecloga tertia Collocutores Menalcas-Dametas emuli [con]certa[n]tes.
Palemon iudex

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70212)

Iuenci
Jugū. Putare
Frondosus.
Quin

don que demētia cepit te. Vitis semiputata i. p. media pte putata. est
tibi in frondosa vltimo. Quin. i. cur non tu potius paras detexere. i. cō
ponere aliquid eoz vsus. i. vtilitas indiget. Paras in quā detexere aliqd
vimib? et molli iunco Inuenies aliū aīcū si hic alexis fastidit. i. ptenit te
Quidi? Successore nouo pellit oīs amor. Iuenci sunt iuuenes tan
ri. Jugum est illud qd boues hnt circum collū qn arant. Putare est
purgare et abscindere superflua in vitibus et alijs arborib? Frondosus. i.
plenus frondib? Quin qn iungit indicatio pto fit cur nō Plautus
Quin tu respondes huic Stati? Quin fugitis dum tuta via est Etia
fit dan. et tunc hz iunctiuū pōū. Terē. Nō dubiū est quin vxorem nō
lit filius. Vimen est tenax virga qua ligatur aliquid vel textur.
Fastidire est cum fastidio spernere.

Ecloga tertia Collocutores Menal
cas et Dametas emuli pcertates. et Pa
lemone iudex Menalcas

Dametas. Sic mihi dameta cuium pecus. an melibei
Melibeus. Non. vix egonis. nup mihi tradidit egon.
Infoelix o semper ouis pecus. ipse neceram
Dum fouet. ac ne me sibi preferat illa veretur:
Hic alienus ouis custos bis mulget in hora
Et pecori succus et lac subducitur agnis

Cuius

Trado Pecus

Ne
Succus

Inducunt hac ecloga duo pastores inimici grauiter alter alteri cō
ciantes et tandem concertantes iudice palemone qui forte interuenit.
Menalcas igitur videns Dametam. pascere pecus interrogat sic Da
meta dic mihi cuium est hoc pecus. id est ad quem pertinent iste oues:
an est pecus melibei. Respondet dametas. Non est melibei. verum. id
est sed. est egonis. illius viri. Nam egon tradidit id est custodiendum
dedit mihi. nuper id est iam breuiter. Tunc indignando dicit menalcas
Ouis semper infelix pecus Dum ipse egon fouet necram id est ample
ctitur illam feminam et ipsa veretur ne illa preferat me sibi. hic alienus
custos scz dametas mulget oues bis in hora id est sepius. Et succus sub
ducitur id aufertur. pecori id est ouibus. et lac subducitur agnis. quia ni
hil relinquitur eis sugendum. Cuius cuium cuium significat ad quem
pertinens. Terentius. Cuium puerum hic apposuisti. Item. Iplavir
go cuius est. Trado a trans et do. et significat alicui do. Pecus est om
ne animal brutum et domesticum. Et neutro genere sepe est collectiuum
significans gregem. Ne post verba timēdi nō negat sz poti? affirmat
Plau. Metuo ne sero veniā. i. metuo q sero veniā Succus ē natura

lis humor quo corpus fouetur Subducere est clam tollere. Mar-
cialis Subduxit mappas quattuor hermogenes. Etia ē sursum vl in
terrā duceret in pmo ene. Quassatā vētis liceat subducere classem.

Parcius ista viris tamen obijcienda memento

Novimus et qui te: transuersa tuentibus hircis:

Et quo (sed faciles nymphę risere) sacello

Tum credo cum me arbutum videre miconis

Atq; mala vites incidere falce nouellas.

Aur hic ad veteres fagos cum daphnidis arcum

fregisti et calamos. que tu peruerse menalca

Et cum vidisti puero donata dolebas

Et si non aliqua nocuisses: mortuus esses.

Dametas accusatus furti respōdet O menalca memēto tñ ista cri-
ma parci? obijciēda viris scz qui vindicāē poterūt. Nouimus z ē id
etiā qui corruerūt te hirtis tuentibus trāsuerfa id est videntibus obli-
que et nolētibus aspicere vram turpitudinē Et nouimus in quo sacel-
lo scz fecerint hoc. Sed. nymphę que colebātur in sacello: faciles id ē
clementes: risere id ē veniā vobis dederunt. Tūc respōdens menalcas
non aperte refellit obiectum sed aliud crimen affert. quasi dī. tam verū
est illud q̄ istud. Credo q̄ nymphę riserunt. tum id tunc. cū viderūt me
incidere id ē q̄ ego incidi arbutum miconis. illius hominis atq; cum
viderunt me incidere nouellas vites mala falce. Deinde dametas obij-
cit ei aliud crimen dicens. Aur nymphę riserunt hic ad veteres fagos
cum fregisti arcum et calamos id est sagittas daphnidis. Que predica-
ta cum tñ peruerse menalca vidisti donata esse puero id est daphnidi
dolebas. id ē inuidebas Et sinō nocuisses illi puero aliqua. subaudi. ras-
tione mortuus esses id est occisus ¶ Parcius. Seruius putat hic
distingendum sed melius coniungitur vt nos fecimus autore. Chris-
tophoro: Parcius est aduerbium comparatiuum et ponitur pro mi-
nus. Obijcere est contra aliquem proijcere. In sexta eneide. Melle
soporatam et medicatis frigoribus offam. Obijcit Etiam significat ac-
cuso Unde salustius. Quēst falso tibi obijcio refelle. Ist neet vvaer
darick v ouer segghe segget daer teghen Trāsuerfa est nomē hic pos-
sitū pro adverbio causa metri ¶ Nouimus et qui hic verbū turpe ta-
cetū causa verecūdie. Hoc enim dicit. Tu qui muliebria passus es no-
li viros reprehendere. Sacellum quasi paruum sacrum id est par-
uum templū quod vulgo dicitur capella Falx est ferramentum quo
aliquid amputatur aut secatur. vt falx messoria. falx putatoria zc.

¶ iii

Subducere

Dametas.

Melibeus.

Dametas.

Parcius.

Obijcere

Transuersa

Menal. Quid domini facient: audent cum talia fures
 Non ego te vidi damonis pessime caprum
 Excipere infidijs: multum latrante lycisca
 Cumq; ego clamarem. quo nunc se proripit ille
 Tityre coge pecus: tu post carecta latebas
Dametas. An mihi cantando victus non redderet ille
 Quem mea carminibus meruisset fistula caprum.
 Si nescis. meus ille caper fuit. et mihi damon
 Ipse fatebatur. sed reddere posse negabat.

Menaleas irritatus p̄dictis v̄bis damete. probat eum fecisse fur̄m
 dicens. Quid domini facient cum fures audent dicere talia. Pessime
 nonego vidi te excipere id est q̄ tu accepisti. infidijs id est clam per infi-
 dias caprum damonis. illius viri. lycisca id est cane latrante. multum.
 Cumq; id est et cum ego clamarem ad re. quo ille nunc proripit se id est
 quo ille currit. O tityre coge pecus id est congrega pecudes. tu latebas
 post carecta id est in dumis. Deinde dametas excusat se dicens. An ille
 damon victus mihi a me cantando. non redderet id est solueret caprum
 quem mea phistula meruisset carminibus. Si nescis scz eam ram ille ca-
 per fuit meus. et ipse damon fatebatur id est concedebat mihi. sed nega-
 bat posse reddere id est dicebat se non posse mihi eum tradere. Caper est
 hircus id est mas caprarum. sed proprie castratus hircus. **Martialis.**
 Dum ingulas hircum factus es ipse caper. Raro tamen tenetur ista dis-
 feretia. Excipere quandoq; significat ex alijs capere. Quandoq; signi-
 ficat id quod accipere. Etiam significat capere. vt hic. Item ponitur p̄
 respondere. Lycisca dicitur canis natus ex lupo et canera lycos qd est
 lupus et scylax canis. Proripere est procul rapere et fugere. Carectum
 est vbi multe stant carices. Nam carex est longum et asperum gramen.
 In g. origi. Et carice pastus acuta. Negare est non concedere et est in
 verbis et factis. In v̄bis Teretius Ipse non negabit. In factis Seneca.
 Pars beneficij est cito negare quod petitur.

Menaleas Cantando tu illum: aut vnq; tibi phistula cera
 Iuncta fuit: non tu in triujs indocte solebas
 Stridenti miserum stipula disperdere carmen
Dametas. Vis ergo inter nos quid possit vterq; vitissim
 Experiamur: ego hanc vitulam (ne forte recuses)
 Bis venit ad mulctram. binos alit obere foetus)

Depono. tu dic mecum quo pignore certes

Menalcas volens Dametā accusare mēdacij dē interrogando. Tu
visti illū scz damonē cantando. aut vñq; fuit tibi phystula iuncta cera
i. in qua plures calami erāt p̄pacti p̄ cerā. Nōne tu indoctesolebas dis
perdere vel dispergere mīsez carnē in triujs stridēti. i. male sonāte sti
pula. i. phystula facta de stipula. Tūc dametas vt probat se superasse da
monē dē. etiā tecū audeo certare. Ergo vis vt experiamur inter nos vi
cissim. i. p̄ vices. qd̄ vterq; nr̄m possit. i. vter alter superare possit can
tando Ego depono. i. pignus de hanc vitulā. Ne forte recuses. i. sper
nas cā. hec vitula venit bis ad mulctram. i. vt mulgeat. z alit vberē suo
binos ferus. i. duos vitulos. Tu dic quo pignore certes. i. certare velis
mecū. i. qd̄ tu deponis. Cantādo tu illū Dec oratio est impfecta qz defis
cit p̄bū. qd̄ sit vt exp̄mas ira loquētis Nā irati loquūtur impfecte z se
pe interrogant vt facit hic menalcas. Triuū est via publica quo tres
vie conueniūt Iuuenia. Quocumq; in triuio cuiusq; est obuia narrat
Stipula est culmus frumēti aut leguminis vt stipula siliginis. teuto.
roggē stroe Stipula fabalis bonen stroe Vicissim sit p̄ vices. vt cā
tem vicissim Vitula p̄pē ē pulla vacce. sz hic ponit p̄ iuuenili vacca
Nā vitula n̄ mulget. Mulctra ē actio mulgēdi l̄ mulio. Mulctrare
ait vasi q̄ mulget. Deponē hic sit befitē. qd̄ faciūt p̄certare volētes.
De grege non ausim quicq; deponere tecum

Est mihi namq; domi pater. est iniusta nouerca
Bisq; die numerant ambo pecus. alter et hedos
Verum id quod multo tute ipse fatebere maius
Insanire libet. quoniam tibi pocula ponam
Fagina celatum diuini opus alcimedontis
Lenta quibus torno facili superaddita vitis
Diffusos hedera vestit passente corimbos
In medio duo signa: canon et quis fuit alter
Descripsit radio totum qui gentibus orbem
Tempora que messor que aruus arator haberet
Nec dum illis labra admoū sed condita seruo

Respondet menalcas se nō audere pec̄ deponere sz pocula p̄ciōsa Nō
ausim deponere tecū quicq; de grege. Nā pater est mihi domi z iniusta
nouerca ē mihi. Et ambo scz pater z nouerca nūerant pec̄. i. pecora bis
in die. z alter eoz etiā numerat hedos. Uez. i. sed ponam tecum quod

Triuū

Stipula

Vicissim

Vitula

mulctra. mulc

traē Depono

Maual.

Nouerca Tute

Poculum

Pocillū torn

Hedera corim

bus Conon

Radius

Ausa.

acanth⁹. orphe⁹

tute ipse fateberis esse multo maius. i. p̄ciosus. Libet mihi insanire. i. insane agere. qm̄ ponam tibi sagina pocula. i. vasa potoria facia de fago q̄ sunt celatum. i. sculptum opus diuini alcimedontis. i. illius artificis Quibus poculis lenta vitis supaddita. i. ad sculpta. facili torno. i. tali instrum̄to. vestit. i. ornat diffusos corymbos pallente hedera Duo signa. i. due imagines sunt sculpte in medio poculor. scz conon. i. imago illius p̄ncipis. 7 quis fuit alter scz insculptus Qui descripsit gētibz totum orbem radio. i. virga geometrica. Et descripsit q̄ tpa messor haberet. 7 q̄ tpa curuus arator haberet. i. quo tpe metendū sit. 7 quo tpe sit arandū. Ego necdum. i. nō adhuc admoui labia mea illis poculis sed seruo ipsa addita. i. abscondita Nouerca fit een styef moxer Tute. i. tuip̄le Tereu⁹. Tute mirabere. Addit tñ etiā ipse vt hic 7 apud Terentiu. Quamobzē id tute ipse nō facis Poculū d̄r vas potoriū. i. quo potat. Inde pocillū. i. parū poculū Tonus est ferramentū acū quosculpit lignū Hedera est herba q̄dam cyloef. Corimbi sunt vicia hederaz Conon fuit clarus dux atheniēsis Alter fuit conon egregius mathematicus vel astronom⁹. de quo hic fit mētio Radius est stipes qua mathematici faciūt lineas in puluere Etiā ē lignū q̄ equat mod⁹ Itē quo textores vtunt Radij etiā sūt stipites rotar 7 emissioes solis. Et nob̄ idē alcymedon duo pocula fecit. Dam. Et molli circum est ansas amplexus acantho Orpheaq; in medio posuit filiasq; sequentes Necdum illis labia admoui sed condita seruo Si ad vitulam spectes nihil est q̄ pocula laudes. Dametas ait etiā se habere talia pocula sz nō esse p̄paranda vitule. Et. i. etiā idē alcymedon fecit nobis duo pocula. Et circumamplē est. i. circumdedit ansas. i. aures poculor. molli acantho. illa herba. idē sculpsit acanthū circumansas. Et ipse posuit orphea. i. imaginē illū vatis in medio poculor 7 filias sequētes. i. q̄ sequebant orphea canentem Si spectes ad vitulā. i. si bene p̄sideres vitulā meā quā volo deponere. nihil est q̄ laudes pocula. qz nō sunt laudabilia respectu vitule. Ansa est circulus quo tenet amphora vel sporta vel olla. teu. een oer of boni ghe of rynch Acanthus est frutex q̄dam sp̄ frontens Orpheus vates in thracia. 7 musicus q̄ dulcedine carminis d̄r filias 7 seras mouisse vt eū sequerent⁹ Horatius in arte. Siluestres hoies sacer interpresq; deorum. Ledibus 7 victu sedo deterruit orpheus Dictus ob hoc lenire tigres rapidosq; leones. Nunq̄ hodie effugies veniā q̄cumq; vocaris Me.

Audiat hec tñ vel qui venit: ecce palemon

Efficiam posthac ne quenq̃ voce laceſſas

Quin age ſiquid habes in me mora non erit vlla

Dametas.

Nec quenq̃ fugio tantum vicine palemon

Senſibus hec imis (res eſt non parua) reponas.

Nunq̃. i. nequaq̃ effugies hodie a certamine. veniā quociq̃ vocat̃
p̃ vocauer̃ id eſt deponā tecū aliqd̃ pcc̃? Efficiā ne laceſſas i. puoces ad
certamen. quenq̃. i. aliquē poſthac. i. poſt hunc diē. Vel. i. etiā ille qui
venit ſc̃z palemon audiat hec ſc̃z noſtra carmina tantū. i. ſolum. Tunc
reſponder dametas Quin. i. immo age ſi quid habes. i. poteſ Non vlla
mora erit in me. nec fugio quenq̃. i. p̃pter aliquem **O** palemon vicine
id eſt qui eſ mihi vicinus. tñ reponas hec imis ſenſibus. i. attende dili
genter. q̃z ē nō parua res **N**unq̃ licet p̃prie ſc̃z nullo tpe. tñ q̃nq̃ ſim
pliciter negat et ponit p̃ non vel nequaq̃ vt hic Ita apud Terentium
Nunq̃ hercule hodie iſtuc ego p̃mittam tibi Effugere ē fugēdo eva
dere. Seneca. Mortē nō eſugit etiā qui diſtulit Laceſſere ē irritare
vel provocare Mora dicit expectatio vel protractio t̃pis In me mo
ra non erit vlla. i. ego ſum paratus Senſus ſunt d̃n̄plices. exteriores
et interiores. Exteriores ſunt viſus. auditus. guſtus. olfactus. et tactus
Interiores ſūt ſenſus cōis. imagiatio. phāſia. exiſtimatio et memoria
Itē ratio et intellectus. etiā dicunt ſenſus imi. i. p̃fundi vt hic

Nunq̃.

Effugere

Laceſſo.

Mora

Senſus

Dicite quando quidē in molli cōſedimus herba

Palemon:

Et nunc omnis ager nunc omnis parturit arboſ

Nunc frondent filie nunc formoſiſſimus annus

Incipe dameta. tu deinde ſequere menalca

Alternis dicetis. amant alterna camene

Hec ſunt verba Palemonis arbitri. **O** menalca et dameta dicite id
eſt cantate quandoquidem id eſt quoniam conſedimus in molli herba
Et omnis ager parturit id eſt conatur parere nunc. et omnis arboſ
parturit nunc. Silue frondent nunc et annus eſt nunc formoſiſſimus
O dameta incipe canere. tu menalca ſequeris teinde. id eſt canes poſtea
Dicetis alternis ſubaudi carminibus. Camene. id eſt muſe amant al
terna ſcilicet carmina id eſt que dicuntur per vices. Verba dicitur Verba
quicquid e terra naſcitur quod non eſt arbor. Arbor eſt id quod Arbor.
arbor nā veteres ſepe ponebant s̃ pro r. vt honos. labos. colos. odos. p̃
labos. honos. color Parturio ſt conor parere. ſicut eſurio conor etere Parturio
ponit etiā p̃turio p̃ pario Camene ſunt muſe cantu vel carmie dē Camene.

Arboſ.

Parturio

C i

Dametas. Ab ioue principium muse. iouis omnia plena

Ille colit terras. illi mea carmina cure

Menalcas Et me phoebus amat. phoebo sua semper apud me

Munera sunt. laurique et suaue rubens hyacinthus.

Hic incipiunt canere dametas et menalcas. vterque duos filios. Dicit ergo dametas O muse principium sit nobis a ioue. i. deo. Dia sunt plena iouis. i. dei. Ille deus colit. i. curat terras. et mea carmina sunt illi cure.

Amebeus canit Tunc menalcas ait Et phoebus amat me. phoebo sua munera sunt sp. apud me scz lauri et hyacinthus rubens suaue. i. suauiter. Hora quod istud genus

Iuppiter carminis in quo vicissim canit vocat amebeum In quo pers. rudentis est difficilior. Nam oportet ut dicat aut maiora quam por aut straria **Phoebus**

Daphne iouis est planeta quodammodo. scz poete accipiunt per summo deo. Phoebus iouis et latone filius. alio nomine apollo habet a poetis deus sapiens et presens musarum.

Hyacinthus Hic dilexit daphnem virginem quam cum persequeret conuersa fuit in laurum. Unde phoebus amat illam arborem. Etiam dilexit hyacinthum puerum quem disco necatum mutauit in flore sui nominis. Est enim hyacinthus flos ruber. Item quodam gemma.

Dametas Malo me galathea perit lasciuia puella

Menalcas Et fugit ad salices et se cupit ante videri

At mihi sese offert ultro meus ignis amyntas

Notior ut iam sit canibus non delia nostris.

Lasciuia puella galathea perit me malo. i. iactat in me malum. Et fugit ad salices scz ne eam referat. et cupit se videri ante. i. prius quam lateat. At. i. scz amyntas. ille homo. meus ignis. i. amicus. offert se mihi. i. venit ad me. ultro. i. sua sponte. Ut delia illa scia non sit notior nostris canibus quam amyntas.

Peto lasciuia lascinia. ultro Delia. Peto cum ablatum est quasi persequi. ut Ille petiit me cultro vel baculo. i. voluit me percutere. Lasciuus. i. petulans et libidinosis. Lascinia petulantia libido. Ultro fit per se vel sponte. In ultione. i. spontaneus. Delia dicitur

Dametas Pertae mee veneri sunt munera namque notavi

Ipsae locum aerie quo congesse palumbes

Menalcas. Quot potui: puero siluestri ex arbore lecta

Aurea mala decem nisi. cras altera mittam

Munera sunt pertae id est inuenta mee veneri. id est amice. Namque ego ipse notavi locum quo loco aerie palumbes congesse. id est nidum fecerunt. Nisi puero decem aurea mala lecta. id est collecta ex siluestri arbore. quot id est quod multa potui scz colligere. Mittam cras altera scz mala. id est alteram partem malorum.

Venus Venus dicitur a poetis dea voluptatis.

Folia ciii

tatum et amorum. et quandoque ponitur pro voluptate et pro libidine.
Item pro amica. ut hic Congero significat composito vel congre-
Libullus Diuitias alius fuluo sibi congerat auro Item aues quando
indificant congerunt ligna. Aerie dicuntur aues eo quod in aere com-
morantur. Quot totum. et. Isti versus intelliguntur quod poeta scripsit
ritin honorem cesaris decem eclogas bucolicas. et postea scripturus sit
alia Mala autem aurea id est colonis aurei.

Congero.

Aerius

Dametas

Menalca

Quoties

Sector.

Dametas.

Menalca

Natalis

Dametas.

Menalca

C ij

Tiste lupus stabulis. maturis frugibus iber
Arboribus venti. nobis amarphyllidis ire
Dulce satis humor. depulsis arbutus hedis

Lenta salix feto pecori. mihi salus amynas

Lupus est triste id est tristitia vel tristis res. stabulis i. pecoribus.
Imber est triste maturis frugibus Uenti sunt triste arboris Tre amar-
ryllidis sunt triste nobis. Humor est dulce. i. dulcedo. satis. i. seminis
seminatis Arbutus est dulce hedis repulsis a lacte Lenta salix est dule-
ce foeto pecori. i. ouibus grauidis. Solus amynas est dulce mihi.

Triste Lupus **N**ota q. triste et dulce ponunt hic substantiue vel p. substantiis. vt es-

tiā in eneide. Variū et mutabile sp. femina. Tre in psalmo Bonū mihi
Imber. Satiū. lex oris tui. i. bona res Imber est oīs humor et p. cipue pluuia. Satiū
dicit qd seminatū est. Ouidius Et sata cum multo senore reddet ager

Arbutus Et fit a pto sero Arbutus est qdam siluestris arbor hīs rubra sed du-
ra poma q. toto nascunt anno. Nam alijs maturis alia subnascunt. et

Unedo simul hz flores et fructus. Vocatur etiā vnedo.

Pollia amat nostram quamuis sit rustica mulam

Pierides vitulam lectori pascite vestro

Pollia et ipse facit noua carmina. pascite taurum

Iam cornu petat et pedibus qui spargat arenam

Pollia amat nostrā mulam. i. carmen. quā sit rustica. i. de rusticis
rebus. Pierides. i. o muse pascite vitulā vestro lectori. i. q. sacrificatur
pollioni. Et id est etiā ipse pollia facit carmina noua. i. mirāda O pier-
ides pascite pollioni taurū. qui iam petat cornu. i. trudere possit cornu
bus et q. spargat arenam pedibus. i. fortis et pugnat sit Pollia fuit qd
dam nobilis romanus et doctus. nam et historias scripsit et tragedias.

Pollia

Petere. Cornu De hoc etiā in ecloga sequenti Taurus dicit petere cornu cū iratus iuuat

Pierides Et sparsa ad pugnam proludit arena Pierides dñr muse poetice vel

a filiabus pieri quas canendo vicerunt. vel a pierio mōte macedonie v-

bi nate sunt In singulari dicit pieris pieridos.

Qui te pollia amat: veniat quo te qz gaudet

Mella fluant illi ferat et rubus asper amomum.

Qui baniū non odit amet tua carmina mei

Atqz idem iungat vulpes et mulgeat hircos

Quod pollia qui. id est quicūqz amat te veniat illuc quo gaudet reueni-
re scilicet ad amicitiam cesaris et ad honores. Mella fluant id est vo-
luptates abundant illi. et asper rubus ferat illi amomum. id est odores. Q-
ui baniū non odit baniū illū virum malū. is a-
met tua carmina. atqz idem homo iungat. i. copulet vulpes et mulgeat

Amomum hircos. quod est insipientium Amomum est frutex quidam simi-

lis viti. altitudine palini proferens vvas p̄ciosas. Nascat optimum in
india et armenia Aliud in media et ponto Cinnamomū vel cinnamū
est alius frutex odoratus q̄ nascit in ethiopia. autore plinio Rubus ē Cinnamomus.
spinulosus frutex cui regulata et mora rubent Banius et Menius erat Rubus.
tribus Augusti poete maliuoli et inimici Regilio Quare Regilius eos v̄ Bani? Men?
hanc deridet dicens Si quis est q̄ non odit baniū. is amet meniū. Et q̄
stultū est amare malos. ideo subdit. q̄ amat illū iungat etiā vulpes. i. col
liget ad currū qd̄ etiā stultū est et mulgeat hircos qd̄ p̄tra naturā q̄ hīr
cus mas est capraz Cū aliquis stulte qd̄ agit possumus dicere Ille mul
get hircū. Et est astysimos. i. urbanitas loquēdi

Qui legitis flores et humi nascentia fraga
Frigidus? (o pueri fugite hinc) latet anguis in herba
Parcite oues nimium p̄cedere. nō bene ripe
Creditur. ipse aries etiam nunc vellera ficiat

Mulget hircū
Astysimos
Dametas.

Menalcas

¶ O pueri q̄ legitis flores et fraga nascentia humi. fugite hinc. q̄ frigi
dus anguis latet in herba. O vos oues parcite. i. nolite p̄cedere nimius
sc̄z p̄p̄ aquam. Non bene credit ripe. i. tutum stare in ripa. q̄ ipse ari
es ficiat sua vellera. i. incidit in aqua. ideo multo facilius oues possunt
incidere Di. s̄sus allegorice intelligunt de mātianis quos monet poe
ta vt caueant sibi a militibus q̄ sunt sicut angues. Deinde monet eos vt
nō exponant se periculo resistendo militibus q̄ eos possunt occidere Nā
ipse aries. i. Regilius resistens centurioni q̄ occupabat agrū eius p̄p̄ su
isset occisus nisi fugisset in aqua. Fraga sunt mora pentaphylli que est
herba breuis a numero foliorū sic dicta Nam et latine vocat quinq̄ fo
lium Anguis est species serpentis Seruius scripsit angues aquarū
esse serpentes Angues cū senio grauantur per aspera loca serpunt et pel
lem detrahunt. Quidius. Anguibz exuitur veteri cū pelle vetustas
Frigidus ponitur pro horius ¶ Ripa est terra proxima fluuiio.

Fraga. Penta
phyllum.
Anguis.

Frigidus? Ripa
Aries Veruex
Dametas

Menalcas

Aries est mas ouium q̄ cum castratus est vocatur veruex
Tit̄ p̄p̄ pascētes a flumine reijce capellas
Ipse: ubi tempus erit: oēs in fronte lauabo
Cogite oues pueri. si lac preceperit estus
Ut nuper: frustra prestabimus vbera palmis

¶ O tit̄ reijce id est repelle a flumine capellas pascētes id est que
pascuntur. Ego ipse lauabo omnes in fonte vbi id est quando tempus
lauandi erit. O puer cogite id est congregate oues in ouile. Nam si es
tus preceperit id est ante acceperit lac sicut nuper scilicet precepit. frus
tra prestabimus vbera palmis. id est frustra mulgebimus lacte siccato.

Et iij

Reijcere
Precipere

psillare, palma.

Dametaz.

Menalcas

Arum.

Eruum.

Exitium

Fascinum

fascinare

Dametaz.

Menalcas

Reijcere est retrorsum iacere vel repellere. Et est reijce proceleumatus pes qui constat quatuor breuibus syllabis. Precipere quandoque est iubere, quandoque docere, sed hic significat ante capere vel preoccupare, ut etiam in sexto eneidos. Omnia precepta atque animo mecum ante peregi. Psillare est etiam frequentatiuum a psillo. Palma est arbor quedam precipua in syria. Ponitur pro victoria, et pro latitudine manuum vel pedum. Unde palmipedes dicuntur aues que latos habent pedes ut anseres et anates.

Eheu quam pingui macer est mihi taurus in aruo

Idem amor exitium est pecori pecorisque ingrati

His certe neque amor causa est, vix ossibus herent

Nescio quis teneros oculus mihi fascinat agnos

Eheu quam macer taurus est mihi in pingui aruo id est agro. Item amor est exitium pecori et magistro pecoris, hoc est, grex meus taceat ad morem sicut ego. Sequitur Certe amor non est causa sed exitij, his meis pecudibus. Tamen vix herent ossibus id est pre macie vix possunt vivere. Nescio quis oculus fascinat, id est fascinant do corrumpit mihi teneros agnos. Arum ponitur hic improprie pro pascua cum sit terra que seritur, ut dictum est. Quidam tamen libri habent eruo non aruo.

Eruum est genus leguminis quod inter optima pabula ponit colla mella. **E**xitium dicitur destructio vel perditio. Propertius.

Venit in exitium callida lena meum. **F**ascinum est maleficium quo quis efficitur impos, quod sit aspectu. Nam quedam mulieres sunt teste Plinio que diutius aspiciendo homines interficiunt.

Fascinare est fascino corrumpere

Dic quibus in terris: et eris mihi magnus apollo

Tris pateat celi spacium (non amplius) vinas

Dic quibus in terris inscripti nomina regum

Nascuntur flores, et phyllida solus habeto

Relicto certamine canendi alter alteri proponit enigma. O menalca dic in quibus terris spacium celi pateat non amplius tris vinas, et si dixeris hoc, eris mihi magnus apollo, id est estimabo te apollinem et diuinum. Hoc enigma sic soluitur, quoniam stanti in profundo puteo tantum videtur spacium celi quanta est latitudo putei. Sed menalcas rustica simplicitate non valens hoc enigma solvere, aliud edissero proponit damete dicens. Dic in quibus terris nascuntur flores inscripti nomina regum, id est in quibus nomina regum nascunt inscripta. Et si hoc dixeris, habeto solus phyllida comem amicam. Flores inscri-

Folio xxi.

pti nomina regū sunt hyacinthi de quibus aliquid predictū est. Item in hyacintho flore sunt due littere scilicet a z y. a fecit aiacem. y. signifi-
cat hyacinthum. qui ambo regum filij dicuntur a poetis in hunc flore
esse mutati. *Ulna* est mensura cubiti. cen elle. Etiam est vtriusq; ma *Ulna*
nus et brachioꝝ extensio In scripti nomina per synecdochē.

Non nostrum inter vos tantas cōponere lites

Et vitula tu dignus et hic. et quisq; amores.

Aut metuet dulces aut experietur amares.

Claudite iam riuos pueri. sat prata biberunt

C Palemon arbiter neutri dat victoriam sed vtrumq; laudat. Non
est nostrum id est nostre facultatis: componere id est finire tantas lites
inter vos. Et tu menalca es dign⁹ vitula id est premio victorie. et hic
dametas est dignus vitula. et quisquis id est quicumq; aut metuet dul-
ces amores id est in amore dulci timebit ne amittat eum Aut quisquis
experietur amares amores. **Hic** ostenditur q; amor mundi nunq; *Amoris incōs*
est syncerus sed semper aut timor aut dolor ei miscetur. Terentius. In moda.
amore hec omnia insunt vitia iurie. suspitiones inimicie. inducie be-
llum. par rursus. Item Plautus. Amor et melle et felle est secundissi-
mus gusta. dat dulce amarum ad facietatem vsq; aggerit. Pratum Pratum
est vbi fenum nascitur. Riuus est fossa per quam fluit aqua in prae Riuus.
ta vel agros. Unde deriuare id est deducere aquam vel facere riuum.

Ecloga quarta Genethliacon Salonini

Felices mule paulo maiora canamus.

Non omnes arbuta iuuāt humilesq; myrice.

Sic animus filuas filue fuit consule digne.

Hec ecloga est in laudem Pollionis et filij eius Salonini. Nam
Asinius pollio in dalmatiam cum exercitu missus ab angusto. bene re-
gessit et de hostibus triumphauit. Deinde consul creatus in consolatu
filium suscepit quem a salonis vrbe dalmatie a se expugnata salonium
vocauit. Igitur poeta polliōi gratulatur hac ecloga. et filio eius Be-
nethliacon id est carmen natalicium scribit. Quod tamen pro maio-
ri parte de Christo optimo maximo potest intelligi atq; dici. qui non
longe post illa tempora de virgine nasci dignatus est. Nam Sibyl
la cumea de christo multa scripserat que vergilius legens et non satis
intelligens retulit ad Augustum cesarem. Et quoniam hec materia
maior est q; requirit bucolicum carmen. ideo primum excusat se semp
hoc poeta dicens. **O** felices mule id est q; pestis bucolico carmi. cana-
m⁹ paulo maiora. i. res sublimiores Arbuta. i. breues arbores et humi

C iij